

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **Univerzita Karlova**, se sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1, zastoupená JUDr. Petrem Svobodou, Ph.D., advokátem se sídlem Aranžerská 166, Praha 9, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 727/27, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2021, č. j. UOOU-00244/21-11, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2021, č. j. 3 A 130/2021 - 27,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2021, č. j. 3 A 130/2021 - 27 **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně v záhlaví uvedené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla odmítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2021 jako podaná osobou zjevně k tomu neoprávněnou podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Tímto rozhodnutím zrušil žalovaný rozhodnutí žalobkyně (její právnické fakulty) ze dne 13. 8. 2021 o odmítnutí poskytnutí informace jako vnitřně rozporné jakož i nepřezkoumatelné. Zavázal ji poté, aby v novém rozhodnutí vytykávané vady odstranila.

[2] Při posouzení věci vycházel městský soud z premisy, že žalobkyně v postavení správního orgánu prvního stupně napadá rozhodnutí svého nadřízeného (odvolacího)

orgánu, což je podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2020, č. j. 8 Afs 128/2018 - 46, nepřipustné. Žalobkyně v řízení před správním soudem nemůže mít z povahy věci žádná subjektivní práva, má jen pravomoci. Je nositelkou kompetencí podle zákona o svobodném přístupu k informacím jako správní orgán a je povinna řídit se závazným právním názorem, který odvolací orgán vyslovil v odůvodnění svého rozhodnutí. K tomu městský soud považoval za nutné zdůraznit, že žalovaný neuložil žalobkyni povinnost informace v požadovaném rozsahu poskytnout, nýbrž pouze to, aby posoudila možnost poskytnutí požadovaných informací při aplikaci testu proporcionality a v případě neposkytnutí informací, aby „*postupovala způsobem uvedeným na straně 9*“. K tomu městský soud dodal, že pokud odmítá žalobu z procesních důvodů, neznamená to, že by věc posuzoval meritorně anebo že by se ztotožňoval se žadatelem o informace.

[3] Kasační stížnost podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy pro nezákonnost usnesení o odmítnutí návrhu. Úvodem namítla, že se městský soud vůbec nevypořádal s argumenty, které uplatnila v bodech 52 až 55 žaloby. Zopakovala tedy, že při rozhodování o odmítnutí žádosti o informace sice vystupuje jako správní orgán prvního stupně, ale zůstává přitom i právnickou osobou ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o vysokých školách, respektive veřejnoprávní korporací, která má v určitém rozsahu zaručenou svoji samosprávu. Do té může stát zasahovat jen v případech, v mezích a způsoby, které dovoluje zákon. Pokud tedy v rámci odvolacího řízení žalovaný jako správní úřad zasáhne do subjektivního práva veřejnoprávní korporace na samosprávu tím, že rozhodnutí vydané v oblasti její samosprávné působnosti zruší, aniž k tomu měl zákonný důvod, má tato korporace jakožto právnická osoba ústavně zaručené právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 2 a 4 listiny základních práv a svobod. Není přitom pochyb o tom, že poskytnutí požadované informace spadá do samosprávné působnosti stěžovatelky, ostatně z této skutečnosti také žalovaný odvozoval svoji příslušnost k rozhodnutí ve věci. K tomu stěžovatelka uvedla ještě další argumentaci s odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu.

[4] Městský soud pak podle ní zcela pominul klíčové právní věty z bodů 17, 18 a 20 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2020, č. j. 10 As 217/2020 - 74, které jsou shodné s právními věty vyslovenými v bodech 16, 17 a 19 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2020 č. j. 10 As 244/2020 - 40, podle nichž „povinné osoby odlišné od státu – právnické či fyzické osoby – mají ve vztahu k poskytování informací vlastní subjektivní práva a nevystupují jen jako svazek kompetencí určitého typu. Právnické a fyzické osoby, které rozhodují ve věcech zákona o svobodném přístupu k informacím, tak rozhodují o vlastních veřejných subjektivních právech.“ Jsou tedy „*jednak v pozici nositele kompetence (podle zákona o svobodném přístupu k informacím), jednak v pozici osoby mající veřejné subjektivní právo (a povinnost) poskytovat informace jen způsobem a v rozsahu vyžadovaném zákonem o svobodném přístupu k informacím.*“ Z toho vyplývá, že „veřejná instituce může podat žalobu proti rozhodnutí, kterým Úřad pro ochranu osobních údajů rozhodl o odvolání či stížnosti proti jejímu rozhodnutí a kterým byla zkrácena na svých právech ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.“ (zvýrazněno Nejvyšším správním soudem). Pokud tedy veřejná vysoká škola (zde stěžovatelka) podá žalobu proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu a v žalobě tvrdí zkrácení na svých právech, pak je třeba na její tvrzení nahlížet jako na plausibilní, a stěžovatelka tudíž nemůže být označena za osobu k podání žaloby zjevně neoprávněnou

pokračování

ve smyslu § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Stěžovatelka proto navrhla, aby bylo napadené usnesení městského soudu zrušeno a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněného stížnostního bodu a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je v plném rozsahu důvodná. Předně je třeba přisvědčit stěžovateli, že argumentaci ohledně své žalobní legitimace s odkazem na příslušnou judikaturu Nejvyššího správního soudu uplatnila již v žalobě, včetně citace výše uvedené právní věty (viz bod 23, písm. c) žaloby). Byť tedy městský soud podal v odůvodnění svého usnesení vcelku ucelený výklad svých důvodů, pro které považuje žalobu za nepřipustnou, tu nejpodstatnější část argumentace stěžovatelky, jež vede k jinému výsledku úvah, skutečně pominul. To staví napadené usnesení na samu hranici přezkoumatelnosti.

[6] K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že zásadní chybou zajisté není sama skutečnost, že se městský soud od judikatury tříčlenného senátu Nejvyššího správního soudu ve výsledku odchýlil, ale že tuto judikaturu vůbec nereflektoval, s právním názorem na otázku žalobní legitimace povinných osob odlišných od státu obsaženým v rozsudcích č. j. 10 As 217/2020 - 74 a č. j. 10 As 244/2020 - 40 se žádným způsobem nevypořádal a nepostavil tak proti důvodům rozhodnutí Nejvyššího správního soudu žádnou antitezi, na niž by mohl kasační soud nějak reagovat a eventuálně zvážit předložení věci rozšířenému senátu. Za těchto okolností Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá, než na právní názor vyslovený v uvedených judikátech a citovaný v odstavci 4 pouze odkázat s tím, že se závěry zde uvedenými ztotožňuje a neshledává žádné důvody na nich cokoliv měnit. Lze tak uzavřít, že stěžovatelka, jakožto právnická osoba, je nositelkou veřejných subjektivních práv a je tedy oprávněna podat správní žalobu proti rozhodnutí žalovaného.

[7] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadené usnesení podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm je soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu tak, že žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného je přípustná. V novém rozhodnutí pak podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne též o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. října 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu